

Erkenningsnummer P 802006
P.B.
3190 Boortmeerbeek
2/3954

België-Belgique

Alpaidis 50^e Jaargang 1965/2014

Tijdschrift voor Heemkunde Folklore en Oudheidkunde
Nieuwsblad van de Hoegaardse Biergilde 'Die Edele Orde van den Moutstock'

Anno L nr. 197 4/2014
driemaandelijks december, januari, februari 2014/2015
Afgiftekantoor 3190 Boortmeerbeek

E. Ourystraat met 'Vijvershof van Van Autgaerden – Adams en het kapelletje van O.-L.-Vrouw
Ver. Uitg. M. DODION, Lelielaan, 34, 3191 Hever

Uit de verborgen geschiedenis van Hoegaarden

(Elise Dedobbeleer)

O.-L.-Vrouw Onbevleete Ontvangenis met Kind dat kruis draagt, vertrapt de Slang, staat op wereldbol met dierenriem, *O.L. Vrouwaltaar in de S. Gorgoniuskerk* (begin 18de eeuw ?, gepolychromeerd hout, ca. 150 cm B 80550'44)

In de kerk van Hoegaarden is er langs de linkerkant een zijaltaar met een O.-L.-Vrouw beeld en onder het beeld een wereldbol met dierenriem wat zeer zelden voorkomt. Deze dierenriem geeft niet de opeenvolgende beelden zoals wij dat gewoon zijn.

Wel: van links naar rechts: kreeft, weegschaal, vissen, waterman

De maanden van de kreeft, weegschaal, vissen en waterman

Het zijn de maanden waarvan de dag van Iris op de 15 de van de maand valt.

Iris is de godin van de regenboog, Iris is de goede boodschapper, de verbinding tussen de hemel en de aarde, voorgesteld door de regenboog.

Alpaidis, de laatste gravin van het graafschap Brunengeruz, met te Hoegaarden haar castrum

In de Germaanse mythologie is *Idis* een goddelijk vrouwelijk wezen met de betekenis van 'zeer gerespecteerde en waardige vrouw'

Alpha of *Alpha-Idis* duidt op het begin van de goede boodschap

Dus de naam van onze laatste wereldlijke gravin *Alpaidis* of *Alphaidis* betekent 'Ik ben het begin van de goede boodschap'. Of beter gezegd: 'Ik breng de goede boodschap'. De regenboog is het contact tussen hemel en aarde. Deze boog blinkt wanneer de regen ophoudt en de zon ze verlicht.

Alpaidis was ook een typische naam voor koninginnen

Wanneer men de tekens van de dierenriem op de wereldbol in de maanden omzet krijgen we volgend resultaat:

KREEFT = Juni- Juli,

WEEGSCHAAL + SCHORPIOEN = september- oktober

VISSEN = februari-maart,

WATERMAN = januari-februari,

KREEFT = Geboorte van *Alpaidis* op 12 juli 902 om 07h29.

Gift : eerste steenlegging voor de nieuwe abdij van Chèvremont, afhankelijk van de abdij van Aken op 16 juli 981 om 07,45h. (ster Pollux)

2de gift voor de oprichting van het O.L. Vrouw kapittel in het stadscentrum (was een keizerlijk goed).

WEEGSCHAAL = het overlijden van *Alpaidis* op 28 oktober 981 (Jupiter of donderdag), om 16h31 te Waulsort.

Alpaidis werd begraven op zaterdag 30 10 981 om 10h. te Chèvremont.

Ze werd begraven vóór het altaar in de kapittelzaal van St. Maurice te Chèvremont

VISSEN = Het overlijden van Eilbert van Florennes, de tweede echtgenoot van onze *Alpaidis*, op 28 maart van het jaar 997

Gift: *Alpaidis* schonk het dorp Rosières aan de keizerlijke abdij van Waulsort.

WATERMAN = stichting van het O.-L.-Vrouw kapittel Hoegaarden op 2 februari 979 tussen 9 en 10h., afhankelijk van het Domkapittel van Keulen; vandaar de beeltenis van Onze Lieve vrouw boven de ingangspoort aan de kant van de Grote Plaats.

(2 februari is de feestdag van O.-L.-Vrouw Lichtmis (Saturnus of zaterdag)

(Deze tekst is opgesteld met behulp van de geschiedenis Hoegaarden, de geschiedenis van Waulsort, en de hemelkaart 2000 met inbegrip van de dierenriem .Men vindt nog verdere gegevens in de abdij te Maredsous.)¹

---

¹ Over de verborgen geschiedenis van Hoegaarden publiceerden wij al verschillende items:

Alpaidis, 47ste jaargang (2011), nr. 182, Het wapenschild dat prijkte op de nu verdwenen Zwaluwenhoeve

In hetzelfde nummer: de oudste 'palmaai-boom' van Hoegaarden

Alpaidis, 48ste jaargang (2012), nr. 187, De 4 schapen rond de Goede Herder onder de preekstoel in de kerk

In hetzelfde nummer: Het wapenschild Sweerts bovenaan het altaar van O.-L.-Vrouw in de kerk

Alpaidis 50ste jaargang (2014), nr. 197, 4/2014

Het kapelletje van de Onbevleete Ontvangenis, geschenk van een rijke weldoener

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Ego Sum Immaculata Conceptio/Ik ben de Onbevleete Ontvangenis

Wie was deze schenker?

Familischoon 53ste jaargang (2011), nr. 37(NR), Over 't Hofke Sweerts met de steen 'Jardin de plaisance – anno - 1817

Joseph Van Autgaerden (L'Ecluse 21.03.1834-Hoegaarden 10.04.1914), landbouwer en eigenaar

x Hoegaarden 01.02.1888 **Marie Constance Adams** (Hoegaarden 19.01.1856-07.12.1932), dochter van Jean Arnold Adams en Rosalia Hendrickx, rentenierster

Zij woonden in **het Vijvershof**; Constance was 32 jaar jonger dan haar echtgenoot; als getuigen bij dit huwelijk traden twee kozijns van de bruid op: de industrieel Alphonse Stockmans en de brouwer Arnold Cipers; Joseph Van Autgaerden had twee niet-familieleden als getuige.

De voorouders van Joseph van Autgaerden:

A. Jean-Baptiste Van Autgaerden (Hoeg. 1747-1804), notaris en landmeter, was de man die te Hoegaarden een einde maakte aan de heerschappij van de oude Regentie (Sweerts!) en het nieuwe regime van de Franse Tijd introduceerde en belichaamde; hij woonde in het huidige goed *Hof ter Meersche* op de Vroente

B. Zijn zoon Jean Baptiste Van Autgaerden (Hoeg. 1777-1840), was burgemeester van 1804 tot 1808 en getrouwd met zijn rechtstreekse nicht Françoise Van Nerum; zij woonden in het Vijvershof

C. Zoon Jacques Philippe Van Autgaerden (Hoeg. 1800-1881) was getrouwd te L'Ecluse (Sluizen), maar kwam te Hoegaarden de *Hoeve Flemalia* aanpassen en bewonen
En had als kinderen:

1. Jean Baptiste Van Autgaerden (L'Ecluse 1828-Zétrud-lumay 1894), landbouwer te Outgaerden en getrouwd met Henriette Collart

2. Louise Henriette Van Autgaerden (L'Ecluse 1831-1872), ongehuwd

3. Joseph Van Autgaerden (L'Ecluse 1834-Hoeg. 1914

4. Marie Clemence Van Autgaerden (Hoeg. 1836-1891), ongehuwd, woonde in de pastorijsstraat

5. Eugénie Van Autgaerden (Hoeg. 1840-1896)

De kinderen van Joseph Van Autgaerden en Marie Constance Adams:

1 Marie Van Autgaerden (Hoegaarden 17.01.1889-17.01.1889), overleed dezelfde dag

2 Marie Jeanne Roalie Alice Van Autgaerden (Hoegaarden 20.07.1890-21.05.1964),

rentenierster x Hoegaarden 31.07.1920 met
Corneille Constant Marin Evrard (Hoegaarden 19.11.1889-14.02.1963), zoon van Jules Evrard en M. Françoise Neefs, huidvetter

Woonden eerst te Overlaar in het Klein Kasteel en daarna in het Vijvershof

Hun zoon was Xavier Evrard (Hoegaarden 15.03.1922), verkoopdirecteur x Hoegaarden 07.03.1946 met Marie José Similon; bewoonden het Vijvershof;

***Zij schonken in 1966 aan de kerkfabriek twee schilderijen:
Een voorstelling van de 'Aanbidding der Wijzen' en***

'Bezoek van Jahweh aan Abraham'.² Zij werden onmiddellijk gerestaureerd voor de som van 20.000 F. Een omhaling in de kerk bracht 11.000 F op en er kwam nog een gift van 5.000 F.

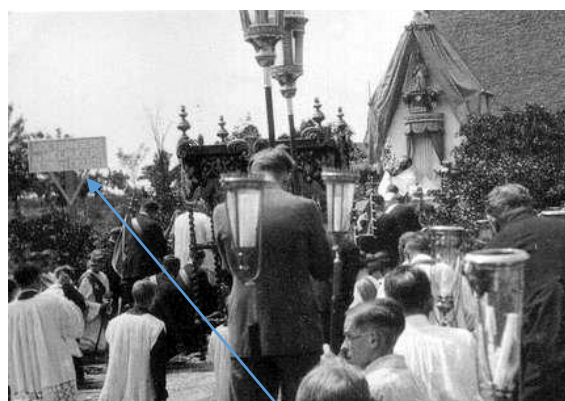
- 3 Eduard Norbert Van Autgaerden (Hoegaarden 25.02.1893-24.02.1963), ongehuwd, zijn peter en meter waren Eduard Vander Velpen en Felicie Adams³, tante
- 4 Eugenie Marie Van Autgaerden (Hoegaarden 07.12.1896-08.11.1943), ongehuwd, haar peter en meter waren Eduard Vander Velpen en Maria Adams, tante

Joseph Van Autgaerden heeft in de loop van het jaar 1899 aan de gemeente een aanvraag gedaan om een kapel te mogen bouwen. Daarop heeft de gemeente Hoegaarden op 30 april 1899 deze vraag doorgestuurd naar hogerhand⁴.

De toelating is gekomen en de kapel is gebouwd ter herinnering aan het 50-jarig jubileum van de afkondiging van het dogma van d Onbevleete Ontvangenis van Maria (1854-1904). De Mechelse aartsbisschop, kardinaal Sterckx heb daartoe opgeroepen en alle pastoors n directeurs/aalmoezeniers van de katholieke instellingen moesten naderhand verslag uitbrengen van de manier waarop deze plechtige herdenking was georganiseerd en gevierd geworden in de parochie en, zoals te Hoegaarden, in het pensionaat bij de zusters.

De verslagen ingestuurd door de pastoors van Hoegaarden, Meldert en Outgaarden zijn bewaard; ook het verslag van de zusters van Mariadal is bewaard gebleven; ze bevinden zich in het Aartsbisschoppelijk Archief te Mechelen

Tijdens de jaarlijkse grote processie in juli werd op de E. Ourystraat het kapelletje versierd en aangekleed tot een rustaltaar

De groep van de Kruistochters aan de ingang van het domein van Van Autgaerden (Evrard toen)

Op deze plakkaat staat te lezen: *Voetgangers en wielrijders/ Piétons et Cyclistes* (houten bord, dat de toegang verbiedt voor auto's in de K. Albertlaan)

² Bij de verhuizing van de familie Xavier Evrard-Similon naar Keerbergen

³ Schoonzus van Joseph Van Autgaerden, woonde eveneens in het Vijvershof; hetzelfde geldt voor Maria Adams

⁴ Hoegaarden, Uitgaande briefwisseling, 1899-1913, nr.1362

Een ander voorbeeld van de liefdadigheid van Joseph Van Autgaerden: steun aan het hospitaal voor de opname van een zieke en behoeftige inwoner

Vu l'offre de cinq obligations de mille francs de
fonds publics Belges à 3% faite par Monsieur Joseph
Vanautgaerden propriétaire à Hoegaerde pour l'entretien
vager de Lambert Dupont indigent né à Hoegaerde
le 28 Février 1824.
Vu le certificat du médecin des pauvres d'Hoegaerde
d'où il résulte que le nommé Dupont Lambert est
dans un état de santé très-précaire.
Vu que les ressources de l'hôpital sont très-restrictes
Considérant qu'il y aura avantage d'accepter les cinq
obligations offertes pour la dite charge.
Vu que si nous nous n'acceptons pas l'offre pro-
posée il est à craindre que nous ne soyons obligés
d'admettre quelqu'unement Lambert Dupont à l'hôpital

(Zitting Bureel van Weldadigheid 26.02.1886)

5 obligaties van 1.000 frank van de Belgische staatslening met een interest van 3% zijn door Joseph Van Autgaerden aan het Bureel van Weldadigheid geschonken tot onderhoud van de behoeftige Lambert Dupont⁵ in het Hoegaardse Hospitaal (de stichting Vandertaelen-Van Nerum, het vroegere rusthuis);

De leden van het bureel stippen aan dat het hospitaal maar zeer beperkte inkomsten heeft en in haar vraag om toelating van acceptatie van deze schenking **schrijft men dat Joseph Van Autgaerden een rijke ongetrouwde eigenaar is**, die samenwoont met twee ongehuwde zussen en een broer weduwnaar; Joseph zal pas trouwen in 1888, zoals hoger aangegeven.

M^r. Joseph Vanautgaerden est un riche propriétaire
célibataire. Il a deux sœurs également célibataires
et un frère veuf et ayant deux enfants. Toute sa
famille est dans l'aisance.
Le Secrétaire, Le Président

(Brief Bureel van Weldadigheid aan de Arrondissementscommissarie, 16.11.1886)

⁵ Lambert Dupont (Hoegaerden 18.02.1825-21.11.1886), ongehuwd en zonder beroep bij zijn overlijden was zoon van Jean Dupont (Hoeg. 18.04.1794-20.05.1839), werkmans en van Anna Barbara Feron (Hoeg. 16.06.1793); Hij was kleinzoon van Henri Dupont en Elisabeth Jubbing;

Oorlogsaffiches 1914-1918

Stille getuigen van het dagelijks leven

(Alvin de Coninck)

Onze generatie kan zich moeilijk indenken met welke moeilijkheden dagelijks onze groot- of overgrootouders tijdens de oorlogsjaren geconfronteerd werden. Vooral in de steden was honger het dagelijks aperitief. Dit geldt zelfs voor beide wereldoorlogen. Maar beperken we ons bij deze herdenkingsjaren vooral tot Wereldoorlog I.

De affiches tijdens Wereldoorlog I waren beslist geen nieuw fenomeen. Sinds de productie van goedkoop papier waren de ‘muurkranten’ opgedoken. Het waren de gemeenten die verantwoordelijk waren voor het uithangen van de mededelingen op plaatsen die toegankelijk waren voor het grote publiek.

Daar werden ze voorgelezen en toegelicht voor de talrijke analfabete medeburgers.

Tijdens WO I werd er gewoon verder gebouwd op de bestaande gewoonte. De (Duitse) overheid communiceerde verder met de bevolking langs de talrijke affiches om.

Het zijn die affiches die ons een inkijk geven in het dagelijks leven van de burger tijdens de oorlogsjaren. Tot in het kleinste detail werd het leven van de burgers door de bezetter georganiseerd. Het voedsel werd gerantsoeneerd tot het strikte minimum, juist om massale hongersterfte te voorkomen. Dit had als neveneffect dat wie honger heeft en een dagelijks gevecht voor de calorieën moet leveren zijn politieke aspiraties naar het achterplan verdringt.

In die affiches komen vrijwel al de dagelijkse aspecten van het leven aan bod. Dat kan gaan van het verplicht heropenen van de toenmalige ASLK kantoren tot het opleggen van quota voor het inzamelen van brandnetel stengels. Voor het eerste kwamen er maximumprijzen voor voedingswaren. Men wou immers ‘hongeropstanden’ in het achterland vermijden.

De affiche was het enige medium waarvan men verwachtte dat zij iedereen zou bereiken. De pastoors kregen de opdracht de inhoud van de affiches vanop de preekstoel nog eens extra toe te lichten.

De boodschap op de affiche moest voor iedereen bereikbaar zijn. Ambtelijke taal vinden we hier nauwelijks op terug. De boodschap werd in relatief simpele termen gebracht. De tekst werd aanvankelijk in drie talen gesteld: Duits, Frans en Vlaams. Pas vanaf 1917 wordt de Franse tekst af en toe weggelaten. Mogelijk speelde hier de druk van de Vlaamse Activisten die in Tienen een actieve kern hadden. Maar dit zou nader moeten onderzocht worden.

De richtlijnen rond dieren zijn bijzonder verhelderend in het verloop van de oorlog. Aanvankelijk gingen de Duitsers over tot het opeisen van ‘overtollige’ paarden, voor zover dit al niet gebeurd was door de Belgische militaire overheid. Eerst moesten de paarden naar een centrale plaats komen voor een ‘telling’. Dit moet weinig succes gekend hebben, want gedurende twee jaar duiken die tellingsaffiches zeer regelmatig op. De toon wordt steeds dreigender. Wie niet met zijn paarden afkomt wordt bedreigd met hoge geldboetes en inbslagname van al zijn paarden. Vanaf 1916 verlaat men de ‘telling’ en wordt er over ‘medische keuring’ door een dierenarts gesproken op de affiches.

In Tienen waren er nog slechts twee paarden beschikbaar voor het ophalen van het huisvuil. Eén daarvan werd in 1917 door de Duitsers opgeëist...

De voorraad paarden schijnt tegen 1917 toch opgebruikt te raken en nu komen honden in het vizier.

Ook in het Belgische leger werden er al 'militaire hi,de,' gebruikt. De Mechelse scheper was een betrouwbaar ras om als trekdier gebruikt te worden. In de loopgraven aan de IJzer waren verschillende jachthonden zeer gegeerd om het aantal ratten onder controle te houden.

In de bezette gebieden verschenen er affiches waarin de bevolking te lezen kreeg dat de honden boven 40 cm schofthoogte ingeleverd moesten worden om 'in dienst te treden in het Duitse leger'.

We mogen niet vergeten dat zulke honden voor WO I ee echte economische waarde hadden. Zij werden immers ingezet als trekdier om allerlei karretjes voort te trekken. Ook hier zullen de Duitsers drastisch ingrijpen. Affiches laten ons weten dat het voortaan verboden was op plaats te nemen in een door honden voortgetrokken kar. Voortaan zou er ook een taks geheven worden op alle honden. Gevolg was dat heel wat honden een wandeling naar de hondenhemel moesten maken, om baasje een taks te besparen. Dit kwam de bezetter goed uit want dat betekende minder eters in een periode van voedselschaarste.

Kadavers van doe honden moesten dan weer volgens een affiche in een aangeduid vilbeluik ingeleverd worden. Dat hondenvlees werd dan verwerkt tot voedsel voor de 'Duitse Kriegshunde' die werkzaam waren aan het front.

Zo krijgen we een overzicht van veel kommer en kwel in het dagelijkse leven tijdens Wereldoorlog I.

Een selectie van deze affiches zullen binnenkort weer opduiken op verscheidene plaatsen in het Hoegaardse. Een glimlach mag, maar blijf ook even stilstaan bij het led en verdriet dat dergelijke mededelingen voor de bevolking betekenden.

Geachte Medeburgers,

De duitsche krijgsoverheid eischt dat er dagelijks vijf gijzelaars tot hare beschikking worden gesteld die zullen te verantwoorden hebben voor alle vijandelijke akten gepleegd tegen de troepen of de duitsche soldaten.

Ik beveel dus de inwoners aan zich ten uiterste behoedzaam te toonen en zich te onthouden van alle akte alsook van alle vijandelijke betooging jegens het duitsche leger en de duitsche soldaten.

De gijzelaars kunnen verantwoordelijk gemaakt worden van de akten en betoogingen die zich zouden kunnen voordoen.

Ik ben verzekerd dat gij zult ter harte nemen U te onthouden van al wat de zekerheid uwer medeburgers zou kunnen in gevaar brengen.

De Burgemeester,

H.DOTREMONT

Chers Concitoyens,

L'autorité militaire allemande exige chaque jour la mise à sa disposition de cinq otages, qui auront à répondre des actes d'hostilité qui seraient éventuellement commis contre les troupes ou les soldats allemands.

J'engage donc les habitants à se montrer extrêmement circonspects et à s'abstenir de tout acte ainsi que de toute manifestation hostile à l'égard de l'armée allemande et des soldats allemands.

Les otages peuvent être rendus responsables des actes et des manifestations qui viendraient à se produire.

Je suis convaincu que vous aurez à cœur de vous abstenir de tout ce qui pourrait compromettre la sécurité de vos concitoyens.

Le Bourgmestre,

H. DOTREMONT

Jubileum familievereniging VAN DEN BEMPT 1984 – 2014

(Dr. Gilbert Vandenbempt, Haasrode.)

Tentoonstelling over Brabantse geslachten VANDEN BEMPT door de eeuwen heen te Hoegaarden in Mariadal op zondag 20 september 2014

Wat de familie toonde te Hoegaarden op 20 september:

HOEGAARDEN EN DE FAMILIE VANDENBEMPT

Paneel 1 HOEGAARDEN, bakermat voor de familie VANDENBEMPT in België. De familie Vandenbempt behoorde tot één van de oudste geslachten van Hoegaarden en kende zijn bloeiperiode in de 17e en 18e eeuw. De “tak van Hoegaarden” ligt mee aan de basis van de “tak van Tervuren” en de “tak van Rucphen in Nederland”. Maar ook afstammelingen uit de “tak van Tienen” vestigden zich in de 18e eeuw te Hoegaarden. Zij zagen hun familienaam Vanden Bempde veranderen in VANDENBEMPT en liggen mee aan de basis van een zeer talrijk nageslacht VANDEN BEMPT op heden.

Paneel 2 De familie VANDEN BEMPT als afstammelingen van Alpaidis, Gravin van Hoegaarden.

In het tijdschrift ALPAIDIS, het tijdschrift voor Heemkunde, Folklore en Oudheidkunde van Hoegaarden verschenen artikels over de afstammelingen van Alpaidis, gravin van Hoegaarden. De afstammingsreeks op dit paneel is een aanvulling. De afstamming van de familie VANDENBEMPT van Gravin Alpaidis van Hoegaarden gebeurt via de familie de Lantwijck, ridders en heren van Horst. Op de rechterzijde wordt een voorbeeld gegeven van een afstamming tot op heden.

Paneel 3 Burgemeesters VANDENBEMPT te Hoegaarden in de 17^e en 18^e eeuw. De tak Vanden Bempt te Hoegaarden kende zijn bloei in de 17^e en 18^e eeuw. Deze tak woonde voornamelijk in het gehucht Nerm. Een aantal familieleden werden verkozen tot burgemeester van Hoegaarden. Op dit paneel worden 5 burgemeesters Vandenbempt besproken.

Paneel 4 Hendrick VANDEN BEMPT, Meester Chirurgijn of “dorpsdokter” te Hoegaarden in de 17^e eeuw.

Hendrick Vanden Bempt, geboren te Hoegaarden in 1646 volgde een opleiding tot meester-chirurgijn te Sint-Truiden. Nadien vestigde hij zich te Hoegaarden in het gehucht Nerm en was actief als “dorpsdokter” in de 2^e helft van de 17^e eeuw. In 1677 atesteerde mr. Hendrick Vanden Bempt een echtelijke ruzie te Hoegaarden die uit de hand dreigde te lopen...

Paneel 5 De familie VANDEN BEMPT-SWEERTS en de V geslachten. In 1993 werd de “Genealogie Geslacht –Lignage Sweerts, Hoegaarden en afstammende families vanaf 1548” uitgegeven door de Confrérie der V geslachten van Hoegaarden. Recente opzoekingen in de oude schepenarchieven van Hoegaarden over de familie Vanden

Bempt - Sweerts, leidden bijkomend tot de ontdekking van nieuwe gegevens rond de voorouders van de familie Sweerts.

Paneel 6 Een familie VANDEN BEMPT te Hoegaarden in oorlogstijd anno 1747.
Op 2 juli 1747 vond te Lafelt de bloedigste veldslag plaats uit de geschiedenis van Belgisch-Limburg. In juni 1747 logeerde het Franse leger te Hoegaarden. Een generaal van het leger logeerde op het pachthof Vanden Bempt te Sint-Katharina-Houtem. Op dit paneel krijgen we een idee van de geleden schade. Maar er was niet alleen leed... ondanks de oorlogstijd bloeide ook een liefde op tussen Meester-Chirurgijn Egidius Briseau uit Orléans en Antoinette du Mont, schoonzus van Josephus Vanden Bempt

DE FAMILIENAAM VANDENBEMPT EN GEKENDE WAPENSCHILDEN

Paneel 7 De familienaam VANDEN BEMPT.
De familienaam ontstond in het oude Hertogdom Brabant op verschillende plaatsen en is een echte "Brabantse" familienaam. Er bestaan talrijke schrijfwijzen in het verleden, maar ook in het heden; zelfs binnen éénzelfde "tak" (zie voorbeeld van de handtekeningen). Op heden is de familienaam VANDENBEMPT de meest voorkomende schrijfwijze van onze familienaam.

Paneel 8 Het familieboek VAN DEN BEMPT.
Het familieboek VANDENBEMPT verscheen in 2003 en was het resultaat van jarenlange opzoekingen door talrijke medewerkers van de familiehereniging. Dit werk bestaat uit 2 delen en bevat 691 blz. informatie over onze familienaam. Een standaardwerk!

Paneel 9 Oude vermeldingen van de familienaam VANDENBEMPT.
Hier worden de oude vermeldingen van de familienaam weergegeven op een tijdslijn. Een aantal van deze vermeldingen werden besproken in het familieboek Vandenbempt. Maar ook nieuwe vondsten worden hier weergegeven. Op dit paneel staan vermeldingen uit de 14^e en 15^e eeuw met akten uit de 15^e eeuw.

Paneel 10 Oude vermeldingen van de familienaam VANDENBEMPT.
Vermeldingen van de familienaam uit de 16^e, 17^e en 18^e eeuw. Overlijdensakte van Henricus Vanden Bemde, kanunnik en rechtsgeleerde, begraven in de St-Pieterskerk te Leuven.

Paneel 11 De familiewapens VANDENBEMPT. (1)
Talrijke families droegen een wapenschild.
* Vanden Bempde, magistraten van Brussel, 15^e eeuw.
* Gilis Vanden Bempde, schepen van Brussel, 15^e eeuw.
* Vanden Bemden te Lier, Antwerpen en Gent, 14^e eeuw.
* Wapenbord De Meulenare (links) en Vanden Bemden (rechts) te Gent, 18 eeuw.

Paneel 12 De familiewapens VANDENBEMPT. (2)
* Vander Bempde, Sint-Truiden en Tienen, 16 eeuw.
* Vanden Bempt, Brabant en USA.
* Vanden Bemden te Lier, Antwerpen en Gent, 14^e eeuw.
* Vanden Bempden, Brussel en Tienen, 17^e eeuw.

Paneel 13 De familiewapens VANDENBEMPT. (3)
* Familiewapens vanden Bempden, Amsterdam. Dit geslacht was afkomstig uit Brussel, kende zijn bloei in Amsterdam in de 18^e eeuw, maar stierf volledig uit!

Paneel 14 De familiewapens VANDENBEMPT. (4)

Reeds in 1985 besliste het bestuur van de familievereniging om een nieuw wapenschild te laten registreren. Dit nieuw wapenschild is ons symbool van verbondenheid tussen al de naamgenoten VANDEN BEMPT zowel in het heden als in het verleden.

ENKELE GROTE "TAKKEN" VANDENBEMPT

In het oude Hertogdom Brabant ontstonden een paar grote takken VANDENBEMPT, verder aangeduid als de "tak van Tienen", de "tak van Hoegaarden", de "tak van Brussel", enz.

Deze takken werden uitvoerig besproken in ons familieboek VANDENBEMPT.

Enkele panelen bevatten aanvullingen bij dit familieboek.

Paneel 15 Tak van Tienen : overzicht van nieuwe vondsten over de "stamvaders".

Sedert het verschijnen van ons familieboek werden talrijke bijkomende akten teruggevonden in de schepenarchieven en notariaten van Tienen en Hoegaarden.

Over de stamouders vanden Bempde van de tak van Tienen vonden we 22 documenten terug. Een nieuwe bron voor het schrijven van familiegeschiedenis

Paneel 16 Tak van Tienen : het testament van Maria Smolders (° Hoegaarden) echtgenote van Gilis vanden Bempde (°1565- +1658).

Kopie van het testament van erbare Maria Smolders opgesteld door de pastoor van Wommersom in 1640 met als erfgenamen haar man Gilis vanden Bempde, haar kinderen en de kerk van Wommersom. Deze kopie werd teruggevonden in het schepenarchief van Hoegaarden !

Paneel 17 Tak van Tienen : de woonplaats van Gerardus vanden Bempde (°1620 - + 1664), gehuwd met Aleydis Kerstens te Wulmersum. Gerardus vanden Bempde werd gedoopt te Tienen als zoon van Aegidius (= *Gilis*) vanden Bempde en Maria Smolders uit Hoegaarden. (Paneel 15) Hij vestigde zich na zijn huwelijk met Aleydis Kerstens te Wulmersum, Hakendover en verwierf een huis grenzend aan de Broekstraat.

Paneel 18 Tak van Tienen : de woonplaatsen van Matthias Vanden Bempde (° 1649 - + 1693) en Ursula vande Putte. Matthias Vanden Bempde en Ursula vande Putte liggen aan de basis van een gezin met een zeer groot nageslacht VANDENBEMPT. Op dit paneel worden de verschillende woonplaatsen besproken van dit gezin. Door oorlogen werd zij meer dan eens verplicht te verhuizen. Zij woonden ook te Hoegaarden !

Paneel 19 Tak van Tienen : het pachthof van Matthias Vanden Bempde (° 1649 - + 1693) en Ursula vande Putte te Wulmersum. Matthias Vanden Bempde en Ursula vande Putte bezaten een pachthof te Wulmersum. Dit goed wordt weergegeven op een gekleurde figuratieve kaart uit de 17^e eeuw. De vereniging bezit ook andere figuratieve kaarten uit de 17^e eeuw van dit pachthof.

Paneel 20 Tak van Tienen : burgemeesters VANDENBEMPT te Neervelp.

Lambertus Josephus Vanden Bempt (° 1712 - + 1783), zoon van Albertus Vanden Bempt en Clara Sweerts uit Hoegaarden, woonde te Sint-Katharina-Houtem tot 1760. Hij week met zijn gezin uit naar Neervelp en werd pachter op het Hof van Mingerloo. Lambertus Josephus Vanden Bempt en een aantal van zijn afstammelingen waren burgemeester te Neervelp in de 18^e en 19^e eeuw.

Paneel 21 Tak van Hoegaarden : burgemeesters VANDENBEMPT te Hoegaarden in de 17^e en 18^e eeuw.

De tak Vanden Bempt van Hoegaarden kende zijn bloei in de 17^e en 18^e eeuw.

Een aantal familieleden werden verkozen tot burgemeester van Hoegaarden.

Op dit paneel worden 3 akten weergegeven :

- * Akte anno 1647 over burgemeester Thomas Vanden Bempde.
- * Akte anno 1677 over oud-burgemeester Peeter Vanden Bempde.
- * Akte anno 1689 over burgemeester Huijbrecht Vandenbempde.

Paneel 22 Tak van Lier : schilders VANDEN BEMDEN uit de 16^e-17^e eeuw.

De stamboom van de “tak van Lier” wordt hier weergegeven. Deze familie droeg een wapenschild en talrijke naamgenoten van deze familie waren schepen van de stad Lier in de 14^e en 15^e eeuw. Ook twee schilders uit dit geslacht zijn gekend:

- * Cornelis Vanden Bemden, schilder eind 16^e eeuw
- * Peeter Vanden Bemden, schilder begin 17^e eeuw.

Paneel 23 Tak van Gent: deze tak bezat het Kasteel ter Munte Sinckt.

Deze tak was afkomstig van Antwerpen en vormde in de 17^e eeuw een nieuwe “tak” in Gent en omstreken. Deze familie Vanden Bemden behoorde tot de lokale landadel en bezat de Heerlijkheid en het Kasteel ter Munte Sinckt vanaf de 17^e eeuw. Dit kasteel was een omwald slot met een kapel en in de voorgevel boven de ingangspoort was een arduinsteen ingemetseld met familiewapen VAN DEN BEMDEN. Tot dit geslacht behoort ook E.H. Martinus vanden Bemden uit Grimbergen. Tot de 20^e eeuw droeg deze familie de familienaam vanden Bemden van Overwater.

Paneel 24 Tak van Sint-Truiden : bloeide in de 16^e eeuw en week uit naar Brussel.

Deze tak begint in de 16^e eeuw bij notaris Piatius Vanden Bemden alias Piatius De Prato. Dit geslacht droeg een eigen familiewapen Vander Bempden. Afstammelingen uit dit geslacht zouden zich later in Brussel vestigen. Een beroemde afstammeling is E.H. Georgius van den Beemde, gewezen prior van de abdij van Averbode en pastoor van Tessenderlo. Zijn gedrukte doodsbrief wordt weergegeven op dit paneel en is de oudst gekende gedrukte Nederlandstalige doodsbrief in België ! Onze wapenspreuk “ Nerstich ende Zelours” komt uit deze brief.

Paneel 25 Tak van Brussel : Brussel kende een aantal belangrijke geslachten.

Brussel kende een aantal belangrijke geslachten VANDEN BEMPDE.

- * De grafsteen uit het begin van de 17^e eeuw met het familiewapen VANDEN BEMPDE, zijn afstammelingen uit het geslacht van Sint-Truiden.
- * Het familiewapen uit de 16^e eeuw (rechts boven weergegeven) is van een Brussels geslacht VANDEN BEMPDE met vertakkingen in Brussel, Londen en Amsterdam.
- * Onderaan wordt een gravure weergegeven anno 1622 met hierop Jacques Vanden Bempde, raadgever, ontvanger en burgemeester van de stad Brussel.

Paneel 26 Tak van Etten : deze tak uit Nederland kent zeer veel afstammelingen.

Deze tak wordt beschreven in ons familieboek deel 1, maar is verder uitgewerkt door Tjitte van den Beemt uit Nederland. Begin 17e eeuw week één zoon van den Bempt uit naar the USA en zag daar zijn familienaam veranderen in VAN ETTEN. Zijn afstammelingen in Amerika noemen nog steeds VAN ETTEN !

Genetisch onderzoek toont aan dat er géén genetische verwantschap bestaat tussen deze Nederlandse tak van Etten en de Nederlandse tak van Rucphen.

Paneel 27 Tak van Amsterdam : kende zijn bloeiperiode in de 18e eeuw. (1)

De tak van Amsterdam was afkomstig uit Brussel en kende zijn bloei in de 18e eeuw. Het waren schatrijke kooplui die woonden op de Herengracht en leden waren burgemeesters van Amsterdam en directeurs van de Oost en West-Indische compagnies.

* Ets anno 1719 van “De Edele Heer Egidius van den Bempden”.

* Verkiezingspamflet anno 1719 van Egidius vanden Bempden.

* Gedicht anno 1722 op zijn herverkiezing tot burgemeester.

* Gedicht anno 1735 op het 17e jaar van zijn burgemeesterschap.

Het familiewapen van Egidius vanden Bempden in kleur bevindt zich op heden nog steeds op het Koninklijk Paleis te Amsterdam in de Vroedzaal.

Paneel 28 Tak van Amsterdam. (2)

* Gedicht anno 1737 over het overlijden van Egidius vanden Bempden.

* Gravure anno 1719 van Egidius vanden Bempden. (variant paneel 25)

* Gedicht anno 1737 op het afsterven van vanden Bempden.

* Rouwklachten anno 1737 bij het afsterven van Egidius.

De familievereniging bezit een kopie van het geslachtsboek VANDEN BEMPDEN uit de 18^e eeuw. Deze stamboom gaat terug tot Gilles vanden Bempde, schepen van Brussel in de 15^e eeuw.

Paneel 29 Tak van Amsterdam. (3)

* Schilderij begin 18e eeuw van Catharina vanden Bempden.

* Kwartierstaat van Mr. en Heer Gilles vanden Bempden.

* Spotprent midden 18e eeuw van Gilles vanden Bempden.

* Boek opgedragen in 1751 aan Gilles vanden Bempden.

Het geslacht van den Bempden uit Amsterdam stierf volledig uit.

Paneel 30 Tak van Engeland : over Georges Vanden Bempde, Markies van Annandale en het huidig geslacht van de Baronnen Vanden Bempde – Johnstone.

Deze tak Vanden Bempde was afkomstig uit Brussel. Als schatrijke handelaars verwierf dit geslacht de heerlijkheid Hackness in Yorkshire. Afstammelingen uit dit geslacht wonen nog steeds op dit landgoed.

Eind 18^e eeuw werden ze opgenomen in de Engelse Adel.

Tot deze tak uit Brussel behoort de huidige Baron Vanden Bempde- Johnstone.

1. Schilderij uit de 18e eeuw van Georges Vanden Bempde, Markies van Annandale, Graaf van Hartfell en Burggraaf van Annand.

2. Het familiewapen van de Baron Vanden Bempde-Johnstone in Engeland.

3. De stamboom van de familie Vanden Bempde te Engeland.

DE FAMILIEVERENIGING VANDENBEMPT OPGERICHT IN 1984

Paneel 31 De familievereniging VANDENBEMPT.

Op 7 juli 1984 werd de familievereniging VANDENBEMPT uit Brabant opgericht te Bierbeek. De statuten en de doelstellingen werden toen opgemaakt en goedgekeurd en in 2005 aangepast. Ook werd vanaf het begin besloten een nieuw familiewapen te laten registreren. Dit familiewapen zou dan ons symbool worden dat de verbondenheid van de naamgenoten, zowel in het heden als in het verleden.

Als voorbeeld wordt het bestuur anno 2009 en 2014 weergegeven op dit paneel.

Paneel 32 De familievereniging VANDENBEMPT.

De vereniging is zelfs na 30 jaar nog steeds zeer actief.

* Overzicht van de jaarlijkse activiteiten van de vereniging.

* Ons driemaandelijks tijdschriftje van de familievereniging.

* Ons familiekoor is nog steeds zeer actief. Het was Fons Vanden Bempt die zorgde voor het “familielied VANDENBEMPT”.

NAAMGENOTEN VAN DEN BEMPT en de EERSTE WERELDOORLOG

Paneel 37-38 Naamgenoten als OUD-STRIJDER in de Eerste Wereldoorlog.

Dit jaar herdenken we het begin van de Eerste Wereldoorlog, honderd jaar geleden.

Op 4 augustus 1914 viel het Duitse leger ons land binnen.

In 1914 werden 267.000 Belgische soldaten opnieuw onder de wapens geroepen (gemobiliseerd). In totaal sneuvelden ongeveer 36.000 Belgische militairen tijdens de ganse oorlog. 44.686 soldaten keerden gewond terug uit de loopgrachten en 10.203 waren krijgsgevangen in Duitsland of geïnterneerd in Nederland.

Naar aanleiding van deze herdenking zochten we militaire dossiers van naamgenoten op in het Koninklijk Militair Archief (KLM). Op basis hiervan stelden we deze steekkaarten samen. 14 naamgenoten oud-strijders kunnen we linken aan onze stamboom, de 15 andere naamgenoten kunnen we (nog) niet verbinden. Ook hier gaat onze zoektocht verder.

Paneel 39 Ook naamgenoten sneuvelden aan het front van de Eerste Wereldoorlog.

Vijf naamgenoten stierven als militair in de Eerste Wereldoorlog. Drie van hen stierven bij gevechten of wegens ziekte in de Westhoek achter de IJzer. Eén van hen overleed in tijdens zijn repatriëring uit het Duitse krijgsgevangenkamp.

Bijkomende gegevens over een 5de naamgenoot konden we voorlopig niet terugvinden Meer info: www.inlandersfield.be (raadpleeg de namenlijst van de slachtoffers WO I)

Paneel 40 Aarschot op woensdag 19 augustus 1914.

Op 19 augustus 1914 in de ochtend wordt Aarschot door de Duitsers ingenomen. De gespannen sfeer in de vallende avond ontladde in een vuurgevecht op en rond de Grote Markt. Een Duitse kolonel werd hierbij dodelijk getroffen op het balkon van het stadhuis. Als wraak nam de bezetter honderden gijzelaars gevangen. Uiteindelijk zullen 173 burgers gedood worden tijdens de nacht en de volgende morgen. Ondertussen worden vele huizen in brand gestoken. 3 weken later worden nog eens 300 burgers per trein weggevoerd naar Duitsland. Onder de gedode gijzelaars drie naamgenoten: een vader en zijn twee zonen. Meer info: www.inlandersfield.be (raadpleeg de namenlijst van de burgerslachtoffers)

DNA-onderzoek bij de familie Vandenbempt

(Willy Vandenbempt, Meerhout)

In 2009 startte de toenmalige Vlaamse Vereniging van Familiekunde (nu Familiekunde Vlaanderen) haar DNA-project van het oude hertogdom Brabant. De bedoeling hiervan was om o.a. familieverbanden en verwantschappen aan te tonen. Eén van de eerste deelnemers van het project was Tjitte van den Beemt uit Etten-Leur (Nederland) (witte tak van Etten).

Zelf hadden wij in het bestuur al dikwijls de mening geopperd dat wij de familiebanden die we via opzoekingen konden bewijzen eens zouden moeten kunnen toetsen aan de realiteit. We besloten om met een paar personen deel te nemen: Gilbert uit Haasrode (rode tak) en Willy uit Meerhout (blauwe tak) waren de uitverkorenen. Ergens was het toch een risico, want: wat als ons DNA niet zou overeenkomen? Dan had één van onze voorouders wellicht een slippertje gemaakt.

Om de familieverbanden aan te tonen is het Y-chromosoom nodig en daarom kan men de onderzoeken alleen bij mannen verrichten, daar dit Y-chromosoom steeds van vader op zoon doorgegeven wordt. Toen we het resultaat kregen, werden we gerustgesteld onze DNA's "matchten": wij waren dus ontegensprekelijk nauw verwant aan elkaar.

Ondertussen had ook Johan Vandenbempt uit Duisburg (witte tak van Tervuren) zijn DNA laten onderzoeken. Wij vermoedden dat hij voorouders had bij de witte tak van Hoegaarden, maar konden de link niet leggen. Ook hoopten wij ergens dat de witte tak van Hoegaarden en onze tak van Tienen (de kleurtakken) dezelfde voorouders hadden.

Het resultaat was wel helemaal anders: het DNA van Johan en het onze was volledig verschillend, daarmee wisten we uiteraard nog niet alles, we zouden eigenlijk nog een tweede persoon uit dezelfde tak moeten kunnen laten onderzoeken.

Het DNA-project van het oude hertogdom Brabant werd ondertussen uitgebreid naar de ganse Benelux en daarom spreekt men vanaf dan ook van het DNA-Beneluxproject. Het bood nieuwe perspectieven, want er werden opnieuw kandidaten gezocht, iedereen kon zich in principe laten onderzoeken.

Met het bestuur besloten we om opnieuw kandidaten te selecteren om hun DNA te laten onderzoeken. We wilden enkele vragen beantwoord zien:

- hoort de witte tak van Tervuren tot die van Hoegaarden?
- hoort de witte tak van Rucphen (Nederland) tot die van Hoegaarden?
- hoort de witte tak van Berchem tot die van Hoegaarden?
- hebben de witte tak van Hoegaarden en de tak van Tienen dezelfde voorouders?

Daarom lieten wij dit jaar drie personen onderzoeken: Rudi Vandenbempt uit Hoegaarden (zeker witte tak van Hoegaarden), Cor van den Bempt uit Oud Gastel (Nederland), wiens voorouders in de jaren 1700 via Antwerpen in het Nederlandse Noord-Brabant zijn beland (witte tak van Rucphen) en Ronny Van den Bempt uit Wilrijk (witte tak van Berchem). De resultaten van deze personen zouden ons misschien een antwoord kunnen geven op deze vier vragen.

Ondertussen zijn de resultaten binnen en hebben wij al onze vragen kunnen beantwoorden en conclusies kunnen trekken:

Rudi, Cor en de vroeger onderzochte Johan zijn verwant aan elkaar het DNA van Ronny is een heel ander
Tjitte, Rudi, Cor, Ronny en Johan hebben een ander DNA dan Gilbert en Willy dus: de tak van Tervuren en de tak van Rucphen horen tot de tak van Hoegaarden de witte tak van Hoegaarden en de tak van Tienen zijn niet aan elkaar verwant

Maar bij het verder opzoeken van de voorouders van Rudi ontdekten we dat hij ook tot de blauwe tak behoorde: hij heeft dus in Hoegaarden voorouders van zowel de witte als de blauwe tak.

Alle resultaten waren te bekijken op onze stand op de stambomendag te Hoegaarden. Op deze tentoonstelling op 20 september te Hoegaarden stond er een DNA-stand van Familiekunde Vlaanderen. Prof. Dr. Maarten Larmuseau kwam deze even toelichten. Hij is een deskundige i.v.m. de DNA-onderzoeken en één van de drijvende krachten van het DNA-Beneluxproject. We vonden het een hele eer dat hij onze tentoonstelling bezocht en zeer geïnteresseerd was in wat er i.v.m. het DNA-onderzoek bij onze stand te vinden was.

Hij is ook bezig met een aantal families te bestuderen en heeft de onze daarbij als één van de voorbeelden genomen. In verband hiermee deed hij ons een voorstel. We zouden nog een aantal personen van onze familievereniging kunnen laten onderzoeken. M.a.w.: de familie Vandenbempt zal nog speciaal bestudeerd worden.

Ondertussen hebben Pol Vanden Bempt uit Lovenjoel (gele tak) en Yvo Vandenbempt uit Opvelp (groene tak) hun DNA-staal reeds bezorgd en zoeken wij nog iemand van de purperen en iemand van de oranje tak. Dus als zich iemand geroepen voelt, neem gerust contact op met het bestuur. Het staaltje zelf nemen is heel eenvoudig: je krijgt een pakket via de post toegestuurd en je moet bij jezelf een beetje wangslim afnemen en terugsturen. Wij wachten af!

Parramore herdacht op 29 november 2014 aan het monument te Hauthem

Dit jaar werd Parramore onder massale belangstelling van patriottische verenigingen en Hoegaardiërs herdacht op zaterdag 29 november ll. De korte causerie van oud-Hoegaardier, dokter Willem Loosen, daarna gehouden in 't Nieuwhuys, heeft in grote mate bijgebracht aan het levendig houden van deze mooie traditie, nu al voor meer dan een kwarteeuw gehouden. Meer nog, deze uiteenzetting van dokter Loosen vormt de aanzet voor een nieuwe manifestatie in de loop van de 2de helft van de maand mei 2015.

Hoegaarden werd bevrijd begin september 1944, 70 jaar geleden, maar de oorlog was niet gedaan! Het Ardennenoffensief einde 1944/begin 1945, plaatste ons terug in de trieste realiteit van onzekerheid en angst, terwijl het gebrek aan levens- en andere middelen bleef. Pas begin mei 1945 eindigde in het Westen de 2de wereldbrand, op 8 mei 1945. Die herdenking, dan ook 70 jaar geleden, zullen we houden binnen een klein half jaar.

*Mijnheer de Burgemeester,
Dames en Heren Schepenen,
Leden van de gemeenteraad,
Heer Afgevaardigde van het Amerikaans Leger,
Beste Hoegaardiërs,*

Vandaag beleven wij een bijzonder gedenkwaardige dag. Zeventig jaar geleden op 07.09.1944 werd Hoegaarden bevrijd door het Amerikaans leger. Het ging hierbij om een eenheid van het vijfde korps van de twaalfde legergroep onder leiding van Generaal Bradley. Dit evenement ging gepaard met een enorme feestvreugde. Deze bevrijding heeft heden ook een naam en een gezicht: George Fisher Parramore. Op één december 1943 komt deze haast 22-jarige boordschutter om het leven als zijn valscherp te pletter stort op ons grondgebied te Hauthem.

Keren w terug tot deze oorlog. Eens te meer was ons land de inzet van een machtsdrang van één van onze grote burenen. Ditmaal was de situatie evenwel bijzonder veranderd. Duitsland leefde onder het bewind van één man en van één partij. Van vrijheid en vrije meningsuiting was

geen sprake meer. België werd zelfs in de loop van 1944 bestuurlijk aangehecht bij Duitsland en maakte deel uit van de westgouw met als hoofdstad Keulen. Indien de geallieerden en overwegend de Angelsaksers niet hadden ingegrepen zouden we nu niet meer diezelfde zijn. Doorheen de geschiedenis was Engeland en later de USA onze bijzonderste bondgenoot en staatsgarant. Zij hebben ons bevrijd van Napoleon, die ons aanhechtte bij Frankrijk en van Adolf Hitler. Onze eeuwenoude tradities zouden verloren zijn gegaan.

Wij in de Nederlanden kennen democratie sinds 1467 met de oprichting van de Staten-Generaal met afgevaardigden van de streken. Daar waar de Koning of Keizer besliste over oorlog en vrede, beslisten de Staten-Generaal over het belangrijkste: de economie, de plaatselijke bevoegdheden en de centen!

Te Hoegaarden had deze vrijheidsdrang nog een ander facet. Als enclave van het Prinsdom Luik in Brabant leidden de Hoegaardiërs een soort autonoom bestaan. Dit zou het samenhorighedsgevoel in de loop van de eeuwen aanscherpen

Dit samenhorighedsgevoel zou ook een rol spelen tijdens de bezetting. De oorlogsburgemeester Jules Celis was een vooroorlogse politieker en aan hanger van Leon Degrelle, extreem katholiek en rechtsgezind. Hij vermeed excessen tijdens de oorlog en werd nadien bedacht met een milde straf. Ook rechtstreekse medewerkers als Jagdcommando's hebben oogluikend toegekeken op ondergedokenen of leden van de weerstand. Zij waren eveneens Hoegaardiërs.

De aanhechting bij het dictatoriale Duitsland zou ons leven totaal veranderd hebben, wij zouden thans niet meer zijn wat we zijn: vrije burgers in een duizendjarig vaderland.

Deze vrijheid heeft vandaag een gezicht: George Fisher Parramore. Ook hij had een leven, was amper 22 jaar, had 3 broers en 1 zuster. Hij had zijn leven veil voor ons, voor ons geluk, onze vrijheid, onze volkstraditie. Hij offerde zijn jong leven onder meer voor ons Hoegaardiers. Het is dan ook normaal dat we onze eeuwige dank betuigen aan deze jongeman en hem eer blijven betonen. Zijn kort bestaan kwam ten einde in Hauthem opdat wij lang zouden leven in vrijheid en broederlijkheid.

Zijn stoffelijk overschot werd onder impuls van de overgrote meerderheid van de Hoegaardiers tegenover het twijfelend bestuur, uiteindelijk begraven op het militair kerkhof te Bevekom om later overgebracht te worden naar het US Ardennes Cemetry te Neuville en Condroz.

Wij Hoegaardiers zeggen U plechtig, George Fisher Parramore dank voor uw offer, wij zullen U blijven eer betuigen.

Dokter medicus Willem Loosen

Uiteenzetting en discussieforum over de tweede wereldoorlog te Hoegaarden

Heemkring Alpaidis

samenwerking

Confrérie van de V Geslachten

De geslaagde Parramore-herdenking van 29 november ll. Werd afgerond met een korte causerie over de gebeurtenissen van die eerste december 1943, gelinkt aan de bevrijding van Hoegaarden op zeven september 1944. **De oud-Hoegaardier, dokter Willem Loosen**, slaagde erin een talrijk geïnteresseerd publiek in 't Nieuwhuys te boeien en warm te maken voor een volgende manifestatie over het onderwerp tweede wereldoorlog te Hoegaarden.

In de loop van de tweede helft van de maand mei 2015 zullen de Heemkring 't Nieuwhuys Hoegaarden en de Confrérie van de V Notabele Geslachten een uiteenzetting met debat organiseren over de tweede wereldoorlog.

Als voornaamste spreker en moderator zal dokter Willem Loosen optreden.

Alle Hoegaardiers en/of oud-Hoegaardiers zijn vriendelijk uitgenodigd

De jongeren om concreet kennis te nemen van die pijnlijke periode 1939-1945, een tijdsegment dat tot de dag van vandaag heel war gemoederen in beweging brengt

De toenmalige dorpsgenoten om te komen vertellen over het soms zeer moeilijke leven van elke dag en de altijd aanwezige schrik zowel overdag als 's nachts

Uiteenzetting en discussieforum over de tweede wereldoorlog te Hoegaarden

Heemkring Alpaidis

samenwerking

Confrérie van de V Geslachten

Het gaat heel goed met het Hoegaardse bier

Het Hoegaardse bier scheert hoge toppen in een geglobaliseerde wereld anno 2014

Velen zijn er een tweetal weken getuige van geweest. De CEO van AB INBEV heeft in een interview voor het Canvas programma Terzake het volgende verklaard:

AB INBEV verdeelt meer dan 200 verschillende bieren

van de 6 topbieren, wereldwijd verkocht, zijn drie van Belgische makelij:

Stella Artois, HOEGAARDEN en Leffe'

GONE WEST⁶

Beeldend kunstproject “Coming World Remember Me”

CWRM is de realisatie van een indrukwekkende kunstinstallatie die herinnert aan de zinloosheid van oorlog: gisteren, vandaag en morgen.

Er worden 600.000 beeldjes geboetseerd en in ovens gebakken. Elk beeldje staat voor een van de slachtoffers die tijdens WO 1 het leven liet in België.

Tussen 2014 en 2018 zal er dagelijks worden gewerkt aan deze Land art-installatie die uiteindelijk drie hectaren zal beslaan. In het voorjaar van 2018 wordt het kunstwerk ten slotte geïntegreerd in een van de meest bevochten plekken uit WO 1: het niemandsland van de frontzone rond Ieper.

We kunnen het project onderverdelen in volgende fasen:

Deel 1: Een lijst samenstellen van alle gesneuvelden, militairen en burgers, van groot Hoegaarden. Deze lijst moet in Ieper aankomen voor augustus 2014.

Deel 2: Per overleden persoon een beschrijving maken van alle nuttige gegevens. Voorouders, nabestaanden, foto's, waar gesneuveld en begraven...

Deel 3: De vzw Kunst organiseert een workshop waarin zowel aandacht besteed wordt aan

educatie als aan het creëren van een hoogstpersoonlijk beeldje en een dogtag.

Aan de dogtag kan iedere deelnemer zijn of haar beeldje herkennen. Bovendien

verwijst de dogtag met een nummer naar een slachtoffernaam op de digitale Internationale

Namenlijst die door het in Flanders Fields Museum in Ieper wordt samengesteld.

Door de Namenlijst met de beeldjes te verweven draagt iedere deelnemer aan CWRM een stukje geschiedenis met zich mee.

Deel 4: De beeldjes worden naar Ieper gebracht.

Deel 5: In het voorjaar van 2018 wordt het kunstwerk ten slotte geïntegreerd in een van de meest bevochten plekken uit WO 1: het niemandsland van de frontzone rond Ieper.

⁶ Zie Alpaidis 50ste jaargang (2014), nr. 195, Onze slachtoffers van de eerste wereldoorlog en de medewerking aan het project Coming World Remember Me (CWRM) 1914-1918

Slachtoffers van Hoegaarden met deelgemeenten Outgaarden en Meldert
In totaal 27 slachtoffers

HOEGAARDEN: 17 waarvan 15 militairen en 2 burgers

	NAAM	Geboorteplaats en datum	
1	Belen Emile	Hoegaarden 20.05.1886	Militair
2	De Welde Alexander	Hoegaarden 29.08.1891	Militair
3	D'Helft Georges	Snaaskerke 13.08.1894	Militair
4	Doyen Emile	Hoegaarden 20.09.1887	Militair
5	Drossart Theophile	Hoegaarden 20.03.1897	Militair
6	Giroulle Arthur	Hoegaarden 13.05.1881	Militair
7	Peten Alphonse Vital	Kumtich 24.03.1891	Militair
8	Serin Theophile	Meldert 02.11.1887	Militair
9	Stes Ferdinand	Hoegaarden 29.01.1898	Militair
10	Stockmans Arthur	Hoegaarden 28.05.1890	Militair
11	Stockmans Guillaume Constant	Hoegaarden 12.09.1890	Militair
12	Swellen Henri Jacques	Hoegaarden 10.07.1889	Militair
13	Vanderstappen Jean Armand	Tienen 27.12.1887	Militair
14	Wallens Emile	Hoegaarden 01.12.1890	Militair
15	Devos Louis Guillaume	Hoegaarden 30.09.1887	Militair
16	Geens-Finoulst Flore	Hoegaarden 21.06.1881	Burger
17	Moyaerts Alfons	Laar 04.05.1872	Burger

OUTGAARDEN: 7 waarvan 5 militairen en 2 burgers

	NAAM	Geboorteplaats en datum	
1	Boyen August	Hoegaarden 17.02.1884	Militair
2	Deldime Arthur Théophile	Zétrud-Lumay 04.04.1886	Militair
3	Lambrechts Edmond	Zétrud-Lumay 06.03.1880	Militair
4	Matteyssens Théophile		Militair
5	Stockmans Alexander	Zétrud-Lumay 26.09.1890	Militair
6	E.H. Goris	Aarschot 13.05.1867	Burger
7	Eduard Poffé	Hoeleden 20.12.1856	Burger

MELDERT: 3 militairen

	NAAM	Geboorteplaats en datum	
1	Hendrickx Camiel	Meldert 31.10.1891	Militair
2	Beullekens (Petrus) Josephus	Meldert 01.11.1891	Militair
3	Lefèvre Juliaan	Meldert 04.12.1889	Militair

Project CWRM MEDEWERKERS

DAVIDSFONDS HOEGAARDEN

Voorzitter: Pierre Ottenburgh

Waversesteeweg 7, 3320 Hoegaarden Meldert 016 766 718 - 0473 81 82 79

Secretaris: Jean Pierre Dendooven

Hauthem 1, 3320 Hoegaarden 016 766 989 - 0476 38 25 84

davidsfonds.hoegaarden@telenet.be www.hoegaarden.davidsfonds.be

---

SINT-JANSCOLLEGE MELDERT

Waversessteenweg 1, 3320 Hoegaarden Meldert 016 766 271

sint-janscollege@telenet.be www.sint-janscollege.be

Directeur: Roland Severijns 0474 52 45 66

Leraar(s) geschiedenis: Tanja Keuppens tanjakeuppens@hotmail.com

Luc Minten luc.minten@telenet.be

HEEMKUNDIGE KRING ALPAIDIS

Maurice Dodion

Lelielaan 34, 3191 Hever dodionm@hotmail.com

Wasily Pedjko Dwarsstraat 28, 3590 Diepenbeek 011-322659 - 0473 22 58 55

www.heemkring-hoegaarden.be

Contactpersoon met "Flanders Fields" Ieper

Johan Heeren Nieuw Overlaar 7, 3300 Tienen 016 813 242

Johan.heeren@scarlet.be

Johan Viaene, ervaring WO 1

Paardskerkhofstraat 2, 3320 Hoegaarden Meldert 016 765 436 - 0499 98 99 00

johanviaene@hotmail.com

Verantwoordelijke mobiele werkplaats

Lotte Moeyaert Vzw kunst

Brugsesteenweg 45, 8433 Schore

Lotte.moeyaert@vzwkunst.be

Project CWRM DEEL 2, in uitvoering jan./feb. 2015

De Heemkundige kring Alpaïdis is volop bezig met volgende opzoekingen:

<p>Wie gesneuveld is, waar en wanneer   Waar zij begraven zijn   Hun eenheid   Adres waar ze gewoond hebben   Een foto   Beroep   Voorouders   Nakomelingen (uitwerking genealogie)</p>
--

Het volgende nummer van Alpaïdis zal voor een aanzienlijk deel gewijd zijn aan de resultaten van dit tweede deel van het CWRM project

Inhoud van Familieschoon 55ste jaargang (2014), nr. 50(NR),

Edito en vooruitzichten voor 2015

Art. 187 De 33 ste Regentiedag van 11 oktober 2014 stond in het teken van de familie Taverniers

Art. 188 De keuze van de Eredekens in de Confrérie vanaf de stichting in december 1741 (vervolg)

Art. 189 Constance Van Nerum (Hoegaarden 07.01.1859-Erquelinnes 327.10.1932) – Louis Baude (Courcelles-Motte 04.08.1848-Mortsel 11.06.1916), (vervolg en einde)

Art. 190 Register van de persoonsnamen (patiënten en dokters) op de ‘Observations médicales’ (1845-1875) van dokter J.B. Van Nerum, waardoor dit aanzienlijk werkdocument van de dokter ook ontsloten is voor genealogische opzoekingen

Inhoud van Alpaidis, 50ste jaargang, (2014), nr. 197

-Uit de verborgen geschiedenis van Hoegaarden: De dierenriem op het altaar van O.-L.-Vrouw in de kerk (Elise Dedobbeleer)

-Het kapelletje van de Onbevleete Ontvangenis, geschenk van de familie Van Autgaerden – Adams (Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

-Oorlogsaffiches 1914-1918, Stille getuigen van het dagelijks leven (Alvin de Coninck)

-Jubileum familievereniging VAN DEN BEMPT 1984 – 2014 (Dr. Gilbert Vandenbempt)

-DNA-onderzoek bij de familie Vandenbempt (Willy Vandenbempt)

-Parramore herdacht op 29 november 2014 aan het monument te Hauthem

-Uiteenzetting en discussieforum over de tweede wereldoorlog te Hoegaarden in mei 2015

-GONE WEST, Beeldend kunstproject “Coming World Remember Me”

-Het Hoegaardse bier scheert hoge toppen in een geglobaliseerde wereld anno 2014

Bestuursleden Hoegaardse Heemkring

Yvette Kleynen (voorzitter), Rik Cipers (ondervoorzitter)

Etienne Grooten (secretaris), Elise De Dobbeleer, Diane Nitelet, Bart Hendrix, Arthur Van Nerum, Caroline Geens, Wasily Pedjko, Bouthé Irène, Saelmaekers Erik, Maurice Dodion,

De Heemkundige Kring Hoegaarden geeft 2 tijdschriften uit.

- Alpaidis (verschijnt 4 x per jaar) en kost 12.5
- Familieschoon, tijdschrift van de Confrérie van de V Geslachten (verschijnt 4 x per jaar) en kost 12.5 €

Men kan zich ook abonneren voor de 2 tijdschriften samen voor 20 €

Ons rekeningnummer : 310-0370021-52

Onze website: www.heemkring-hoegaarden.be

Inlichtingen: Etienne Grooten, Residentie Beatrijs 169 te 3300 Tienen 016/81 72 35

e-mail: dodionm@hotmail.com